

Vårt förtroende för producenter och handel ligger i deras egna händer!

Många gör sitt bästa och med ärligt uppsåt. Det är inte dem vi är rädda för. Ofta är det just de stora företagen och handelsblocken som är mest måna om att inte "göra bort sig", men ibland slinter man på en hal fläck.

Men när det gäller hälsosam mat och bra näring är det alltför lockande att blanda i ingredienser, som både gör maten billigare, smakligare eller mer förförande. Alla har väl hört ordet socker, kanske ibland också "sockerfritt", som egentligen betyder "med sötningsmedel".

När det gäller fett och tillsatser i fett är det genast en mörkare bild som avtecknar sig. Alla minns vi larmen om maskinurbenad köttmassa och de sk fettgrevarna. BSE-katastrofen som uppkom på ganska sniket utnyttjande av sjuka djur i foderblandningar. Oljekatastrofen i Spanien minns vi knappt, men det rörde sig om medveten inblandning. Inblandningen av dioxinhaltig olja i Belgien, som hamnade i kycklingfodret. Det verkar som om just foder-skandalerna överväger och det är ju inte konstigt, för det drabbar ju bara djuren – till en början ja!

Allt vad som blandas in i maten har alltid upprört konsumenterna, "tillsatser" är rena skällsordet. Det är inte svårt att förstå. Sen har vi kärlek som ibland verkar vara en ingrediens, Pågen bakar ju med kärlek!

Då och då händer det små "olyckor". Till exempel "råkade" Monsanto's mutaffärer i Indonesien komma till allmän kännedom och då fick de en massa "gratisreklam" och visade ju sina avsikter, att med vilka medel som helst ta över marknaden för sina patenterade gener. Sänkte inte denna stort uppslagna nyhet Monsanto's förtroende för gott? Nej då, det blåste över snabbt, men faktum kvarstår att Monsanto kan göra vad som helst, de har ingen heder att skydda.

[Se mer under Genteknik](#)

Just sista veckan (v 8/2005) har präglats av en mängd avslöjanden, egendomligt sammanfallande?

Den 21 februari offentliggjordes avslöjandet om att flera företag har polisanmälts då de fuskar med ursprungsmärkningen av kött, främst från Polen och Baltikum. Det finns för mycket pengar att tjäna, så då är frestelsen för stor. Hedern har tydligen ingen plats i denna bransch. Är någon förvånad? Läs notisen på ATL:

<http://www.atl.nu/Article.jsp?article=28655>

Så var det ICA som misslyckades med sin "EGEN" olivolja, ekologisk t o m. Jag tror inte de gjort det med avsikt, men någonstans har kontrollen brustit. Vad är då ICAs garanti värd, när de lovar i annonserna : Står det ICA på produkten kan du lita på att det är bästa kvalitet till bästa pris.

Livsmedelsverket har hittat bekämpningsmedel:

http://www.slv.se/templates/SLV_NewsPage___10911.aspx

ICA beklagar:

http://www.ica.se/FrontServlet?s=mat_recept&state=mat_recept_dynamic&viewid=421293

KRAV kommenterar:

<http://www.krav.se/krav.asp?ID=124&tab=notiser&type=forsta>

Sveriges Konsumenter i Samverkan, SKIS - för ökat konsumentinflytande -

Alldeles i dagarna har Norge skakats av skandalen när den dominerande mejerijätten Tine (motsvarigheten till vårt Arla), velat muta sig till ensamrätt för ost i ICAs butiker. Det avslöjades och ledningen för mejeriet avgick, men det har skadat förtroendet och det blir inte bättre för att någon avgår. Det var förslag om mutor, som utlöste krisen, inte som i Sverige redan utbetalda mutor till Systembolagets inköpare. Kriget om marknaden förs inte med justa metoder och kommer att fortsätta, men kanske med mera ”styrda och selektiva rabatter”.

Norrmän startar uppror mot Ica

http://www.svd.se/dynamiskt/naringsliv/did_9204341.asp

Ostskandal tvingar vd att avgå

http://www.svd.se/dynamiskt/naringsliv/did_9196412.asp#

Koncernchef i Tine avgår efter osthärva

http://www.svd.se/dynamiskt/naringsliv/did_9191668.asp#

Norskt ostkrig en mardröm för mejeri

http://www.svd.se/dynamiskt/naringsliv/did_9170835.asp#

Konsumenter bojkottar ostmärke

http://www.svd.se/dynamiskt/naringsliv/did_9150782.asp

16 miljoner skulle få bort konkurrent från hyllorna

http://www.svd.se/dynamiskt/naringsliv/did_9098670.asp#

Även Danmark har haft en släng av samma fenomen och hotas av böter på uppemot 100 miljoner danska kronor, fast Arla nekar. Men trots det är reaktionen från konsumenter i Danmark, publicerad på en chat om Arlas agerande, dömande i sig:

”Att välja bort Arla gynnar både konsumenter och leverantörer”

Läs här notisen i ATL:

<http://www.atl.nu/Article.jsp?article=28745>

Nu har det hänt igen, en liten olycka

I dagarna (februari 2005) fick man dra tillbaka 350 olika varor från butikshyllorna i England, därför att man hade använt en indisk chilikrydda i en mängd produkter och denna krydda innehöll Sudan1, ett färgämne som är kraftigt cancerframkallande. Varför har man blandat i det? Sparat hur mycket? Vad kostade katastrofen sedan? I England lär man ha dragit tillbaka från hyllorna mat för en miljard. Betalas av vem? Jo, på sikt tar man tillbaka det av oss konsumenter.

2005-02-25 Såser återkallas efter cancerlarm

<http://www.sr.se/Ekot/artikel.asp?artikel=565907>

2005-02-25 Dressing och såser med färgämnet Sudan återkallas i Sverige

http://www.slv.se/templates/SLV_NewsPage___11030.aspx

2005-02-25 Food Standards Agency (Engelska livsmedelsverket) slätar inte över!

<http://www.eatwell.gov.uk/healthissues/factsbehindissues/sudandyes/>

2005-02-24 Sudan I: Latest news, advice and recalls

<http://www.food.gov.uk/news/newsarchive/2005/feb/sudanlist>

Sudan I product lists 21 – 24 February 2005 -update

<http://www.food.gov.uk/news/newsarchive/2005/feb/update>

22 febr Sudan testing to cut risk and minimise costs

<http://nutraingredients.com/news/ng.asp?id=58243&n=dh53&c=opeimufurtwivjf>

21 febr Illegal red colour sparks massive recall in UK

<http://nutraingredients.com/news/ng.asp?id=58218&n=dh52&c=opeimufurtwivjf>

2005-02-18 Action taken to remove illegal dye found in wide range of foods on sale in UK

<http://www.food.gov.uk/news/newsarchive/2005/feb/worcester>

Ingen nyhet precis! Ändå har inte industrin gjort något åt det:

Livsmedelsverket hade ögonen på Sudan redan 2003, men vad hände sedan?

2003-12-18 Utökad kontroll av färgämnet Sudan i chiliprodukter och curry

http://www.slv.se/templates/SLV_NewsPage___8352.aspx

2003-07-01 Otillåtet färgämne i importerade chiliprodukter

http://www.slv.se/templates/SLV_NewsPage___7385.aspx

Andra faktorer som vi konsumenter är känsliga för,

är hur företagen behandlar sina anställda eller anlitar billigare utländsk arbetskraft. Lidl är ute i blåsväder nu för att de kör med inhyrda tyska och finska åkerier. Vi tappar alltså arbetstillfällena och gemensamt betalar vi det via skatterna, som verkar kunna bli hur höga som helst. Läs artikeln i SVD:

http://www.svd.se/dynamiskt/naringsliv/did_9204050.asp

Ägarbilden är också intressant. Tyska LIDL skattar inte i Sverige utan tar ner vinsterna till Tyskland och investerar i nya butiker för att slå ihjäl ännu fler konkurrenter. Längre har deras villkor för de anställda varit under granskning och inte minst facken har synpunkter på deras behandlingssätt av sina anställda.

Vem har missat debatten om vinets nyttighet?

Självklart ligger intressen bakom forskningen här också. Längre hade vi uppmanats att dricka två små glas vin om dagen för hälsans skull. Nu kom det häromdagen ett motbud: Nej, bara ett glas är ok, annars blir det skadligt. Ja, vad ska man tro. Med all annan skit man blandar i vår mat, spelar det nog ingen roll. Vad får mig att bli återhållsammare, när man nästan varje dag matas med nyheterna om obehagliga och cancerframkallande tillsatser i maten, som nu senast med det otrevliga skokrämsfärgämnet Sudan 1 i chilisåserna.

Nej, har man som jag uppnått, nästan, 70 års ålder och ännu inte fått cancer (peppar,peppar) så tror jag nog jag kostar på mig två små glas vin om dagen, ibland, för att skölja ner alla otrevligheter som jag inte kan välja bort.

Men min högaktning för alla fagra löften från näringslivet har bleknat betydligt sista tiden. Det jag fortfarande har kvar tron på är att deras största intresse är att tjäna pengar på dig och mig, på oss ”de dumma idioterna” som bara betalar, äter och sköljer ner.

BENGT INGERSTAM

ORDFÖRANDE I SVERIGES KONSUMENTER I SAMVERKAN

Läs och följ vad som händer på www.konsumentsamverkan.se

Fler intressanta länkar direkt:

- [SKIS granskar matpriserna](#)
- [SKIS granskar reklam och märkning](#)
- [SKIS granskar äggmarknaden](#)